

Професійний стандарт

(дата внесення до Реєстру кваліфікацій)

«ЛІСОРУБ; ВАЛЬНИК ЛІСУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розробником Галузевою радою при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» з розробки професійних стандартів та професійних кваліфікацій у залізничній галузі Наказ від «05» грудня 2023 року № 8-ГР

(найменування розробника, протокол, наказ/розпорядження (номер та дата), яким затверджено професійний стандарт)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² «Професійні стандарти» Кодексу законів про працю України на підставі висновку СПО сторони роботодавців на національному рівні від 30.11.2023 (лист від 04.12.2023 № 23-2-514) про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів (постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373), зі змінами

I. Назва професійного стандарту

Професійний стандарт за групою професій:

Лісоруб; Вальник лісу

II. Загальні відомості про професійний стандарт

1. Мета діяльності за професією

Вирубка дерев та підготовка їх до транспортування, очищення ділянок до та після рубок, викошування деревно-чагарникової рослинності.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”

Секція А	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	Розділ 02	Лісове господарство та лісозаготівлі	Група 02.1	Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві
				Клас 02.10	Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві
				Група 02.2	Лісозаготівлі
				Клас 02.20	Лісозаготівлі

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”

Лісоруб, 6141; Вальник лісу, 6141

4. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Лісоруб 2 розряду, 3 рівень НРК

Лісоруб 3 розряду, 3 рівень НРК

Лісоруб 4 розряду, 3 рівень НРК

Лісоруб 5 розряду, 4 рівень НРК

Вальник лісу 6 розряду, 4 рівень НРК

5. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

- диплом кваліфікованого робітника за професією «Лісоруб» з додатком до диплома кваліфікованого робітника;

- свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією «Лісоруб» з додатком до свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації;

- свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією «Вальник лісу» з додатком до свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації;

- сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації особи, виданий кваліфікаційним центром з дотриманням вимог, установлених

Порядком присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами.

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
Лісоруб 2 розряду	повна загальна середня освіта, стаж роботи на підприємствах, де проводяться лісогосподарські та лісозаготівельні роботи не менше 1 року	повна загальна середня освіта та професійно-технічна освіта (або професійне навчання на виробництві), без вимог до стажу роботи

2. Професійний розвиток

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
Лісоруб 3 розряду	стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 2 розряду не менше 1 року	підвищення кваліфікації та стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 2 розряду не менше 1 року;
Лісоруб 4 розряду	стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 3 розряду не менше 1 року	підвищення кваліфікації та стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 3 розряду не менше 1 року;
Лісоруб 5 розряду	стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 4 розряду не менше 1 року	підвищення кваліфікації та стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 4 розряду не менше 1 року;
Вальник лісу 6 розряду	стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 5 розряду не менше 1 року	підвищення кваліфікації, стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 5 розряду не менше 1 року; стаж роботи за професійною кваліфікацією Лісоруб 5 розряду не менше 1 року

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації

а) Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства не рідше ніж 1 раз на п'ять років з метою:

- підтримання наявної професійної кваліфікації в межах професії;
- набуття компетентностей для виконання робіт з новими обладнанням, виробами, матеріалами, засобами механізації й автоматизації, в межах оновлених технологічних процесів, з дотриманням правил, нормативно-правових актів і вимог безпечної експлуатації обладнання та умов організації праці.

IV. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
А. Підготовка робочого місця	А1. Здатність виставляти попереджувачі та заборонні знаки, подавати умовні сигнали	<p>A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>A1.32. Карта технологічного процесу розробки лісосіки</p> <p>A1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба</p> <p>A1.34. Вимоги до організації праці на робочому місці</p> <p>A1.35. Порядок подавання умовних сигналів</p>	<p>A1.У1. Виставляти попереджувачі та заборонні знаки</p> <p>A1.У2. Використовувати умовну сигналізацію під час звалювання, трелювання, навантаження деревини</p> <p>A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>	<p>A1.К1. Інтегруватися до груп, що складають найближче соціальне оточення</p> <p>A1.К2. Взаємодіяти в колективі</p>	<p>A1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт</p>
	А2. Здатність підготовляти робоче місце та інструменти	<p>A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>A1.32. Карта технологічного процесу розробки лісосіки</p> <p>A1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба</p> <p>A2.31. Технологія підготовки робочих майданчиків</p> <p>A2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними</p> <p>A2.33. Правила вирубування чагарнику, ліквідації захаращеності лісосіки</p> <p>A2.34. Правила розчищення снігу навколо дерев</p>	<p>A1.У1. Виставляти попереджувачі та заборонні знаки</p> <p>A2.У1. Підготовляти робоче місце навколо дерева перед звалюванням</p> <p>A2.У2. Очищувати майданчики для поділу деревини від кори, обрізків, сміття, снігу</p> <p>A2.У3. Готувати ручний інструмент, заточувати і правити пили</p> <p>A2.У4. Прибирати підлісок та ліквідувати захаращеність лісосіки</p> <p>A2.У5. Приземляти небезпечні дерева, завислі на деревах верхів'ття та гілки</p>	<p>A2.К1. Взаємодіяти з колегами, керівниками з питань професійної діяльності</p>	<p>A2.В1. Покращувати результати власної діяльності на своїй ділянці роботи</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>A2.35. Правила обрубання гілля і очищення робочого місця після заготівлі деревини</p> <p>A2.36. Види, призначення та порядок перевірки придатності засобів індивідуального захисту</p>	<p>A2.У6. Перевіряти наявність і придатність засобів індивідуального захисту</p> <p>A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>		
	<p>A3. Здатність підготовляти шляхи відходу з робочого місця</p>	<p>A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>A1.32. Карта технологічного процесу розробки лісосіки</p> <p>A1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба</p> <p>A2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними</p> <p>A1.34. Вимоги до організації праці на робочому місці</p> <p>A3.32. Прийоми звалювання дерев</p> <p>A3.33. Охорона праці під час виконання лісосічних робіт</p>	<p>A1.У1. Виставляти попереджуючі та заборонні знаки</p> <p>A3.У1. Готувати шляхи відходу з небезпечної зони та охороняти її</p> <p>A3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики</p> <p>A3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників</p> <p>A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>	<p>A3.К1. Чітко доносити інформацію про виконані роботи безпосередньому керівництву</p>	<p>A1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт</p>
	<p>Предмети та засоби праці Бензопила, кущоріз, сокира, лопата, заборонні знаки безпеки</p>				
<p>Б. Обрізка гілля, сучків, рослинності та спилування пнів</p>	<p>Б1. Здатність спилувати пеньки, молоді дерева та</p>	<p>A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>A1.32. Карта технологічного</p>	<p>A1.У1. Виставляти попереджуючі та заборонні знаки</p> <p>A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>	<p>A1.К2. Взаємодіяти в колективі</p>	<p>A1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	обрізати гілля за допомогою спеціального спорядження, спеціальної техніки та інструментів	<p>процесу розробки лісосіки</p> <p>A1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба</p> <p>A2.31. Технологія підготовки робочих майданчиків</p> <p>B1.31. Технічна характеристика інструментів для спилювання дерев</p> <p>B1.32. Правила спилювання пеньків на рівні із землею</p> <p>B1.33. Правила обрізування гілля, верхів'я звалених дерев</p> <p>B1.34. Прийоми та послідовність зрізання сучків</p> <p>B1.35. Правила зрізання пошкодженого під час звалювання підросту і підліску</p> <p>B1.36. Правила спилювання молодих дерев і чагарнику кущорізом</p> <p>A3.33. Охорона праці під час виконання лісосічних робіт</p>	<p>A2.У1. Підготовлювати робоче місце навколо дерева перед звалюванням</p> <p>B1.У1. Проводити підготовку до роботи, заправку бензопили, кущоріза</p> <p>B1.У2. Обрізати гілля, верхів'ття звалених дерев</p> <p>B1.У3. Обрізати сучки інструментами</p> <p>B1.У4. Обрізати гілля спеціальними інструментами</p> <p>B1.У5. Спилювати пеньки на рівень із землею бензомоторною пилкою</p> <p>B1.У6. Спилювати молоді дерева й кущі кущорізом</p>		<p>бригадира, майстра лісу, керівника робіт</p> <p>B1.В1. Нести власну відповідальність за свої дії</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Б2. Здатність виконувати обслуговування й поточний ремонт спеціального спорядження, спецтехніки та інструментів	A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт A2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними Б2.31. Правила технічної експлуатації моторних інструментів Б2.32. Профілактичні огляди, види ремонтів моторних інструментів Б2.33. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення Б2.34. Правила пожежної безпеки Б2.35. Властивості паливно-мастильних матеріалів Б2.36. Правила поводження з паливно-мастильними матеріалами	A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці Б2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації Б2.У2. Виконувати сезонне обслуговування, поточний ремонт інструментів Б2.У3. Заточувати різальні ланцюги, перевіряти кабелі електромоторних інструментів Б1.У1. Проводити підготовку до роботи, заправку бензопили, кущоріза	A2.К1. Взаємодіяти з колегами, керівниками з питань професійної діяльності	A2.В1. Покращувати результати власної діяльності на своїй ділянці роботи
	Предмети та засоби праці Бензопила, електропила, кущоріз, сокира, ручна пила, паливно-мастильні матеріали				
В. Розпилювання, розколювання, сортування та	В1. Здатність розпилювати та розколювати дроба вручну	A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт A1.34. Вимоги до організації	A2.У3. Готувати ручний інструмент, заточувати і правити пили В1.У1. Розпилювати дроба	A2.К1. Взаємодіяти з колегами, керівниками з питань професійної	A1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
укладання дров, корування лісоматеріалів		<p>праці на робочому місці</p> <p>A2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними</p> <p>V1.31. Прийоми ручного розпилювання, розколювання дров і кряжів</p> <p>V1.32. Основні породи деревини, їх властивості</p> <p>V1.33. Розміри дров, правила їх сортування і порядок укладання</p> <p>B2.34. Правила пожежної безпеки</p>	<p>ручними пилами</p> <p>V1.У2. Розколювати дрова та кряжі вручну із застосуванням клинків, кувалди та інших пристроїв</p> <p>B2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації</p> <p>A2.У6. Перевіряти наявність і придатність засобів індивідуального захисту</p> <p>A3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики</p> <p>A3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників</p> <p>A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>	діяльності	бригадира, майстра лісу, керівника робіт
	V2. Здатність розпилювати та розколювати дрова за допомогою засобів механізації	<p>A1.34. Вимоги до організації праці на робочому місці</p> <p>V2.31. Стандарти та технічні умови на лісоматеріали</p> <p>V2.32. Будова та принцип роботи пилок з механічним та електричним приводом</p> <p>V2.33. Правила електробезпеки</p> <p>V2.34. Технологія розпилювання деревини на</p>	<p>B2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації</p> <p>A2.У6. Перевіряти наявність і придатність засобів індивідуального захисту</p> <p>V2.У1. Запускати й зупиняти механічний колун, пилку з механічним приводом</p> <p>V2.У2. Колоти дрова, кряжі,</p>	A1.К2. Взаємодіяти в колективі	<p>A2.В1. Покращувати результати власної діяльності на своїй ділянці роботи</p> <p>B1.В1. Нести власну відповідальність за свої дії</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>сортименти</p> <p>В2.35. Будова та принцип роботи механічних та гідравлічних колунів</p> <p>В2.36. Правила і методи раціонального розколювання дров механічними засобами</p>	<p>чурбаки, баланси на механічних та гідравлічних колунах</p> <p>В2.У3. Розпилювати дрова пилами з механічним та електричним приводом</p> <p>А3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики</p> <p>А3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників</p> <p>А1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>		
	В3. Здатність сортувати, перевозити та укладати дрова, лісоматеріали	<p>В1.32. Основні породи деревини, їх властивості</p> <p>В2.31. Стандарти та технічні умови на лісоматеріали</p> <p>В1.33. Розміри дров, правила їх сортування і порядок укладання</p> <p>В3.31. Правила обмірювання та обліку деревини</p> <p>В3.32. Види вимірювальних інструментів і правила користування ними</p> <p>В3.33. Правила укладання деревини у штабелі та стоси</p> <p>В3.34. Правила навантаження, трелювання та перевезення лісоматеріалів</p> <p>В3.35. Умови зберігання та</p>	<p>В3.У1. Сортувати лісоматеріали відповідно до стандартів, технічних умов</p> <p>В3.У2. Проводити вимірювання та визначати обсяги лісової продукції в кубометрах</p> <p>В3.У3. Виконувати навантаження, трелювання та перевезення дров, лісоматеріалів</p> <p>В3.У4. Укладати деревину в штабелі та стоси з дотриманням вимог охорони праці та пожежної безпеки</p>	А1.К2. Взаємодіяти в колективі	Б1.В1. Нести власну відповідальність за свої дії

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		сушіння деревини з дотриманням правил пожежної безпеки			
	В4. Здатність корувати лісоматеріали	A1.34. Вимоги до організації праці на робочому місці A2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними V1.32. Основні породи деревини, їх властивості V4.31. Технологічний процес корування лісоматеріалів, способи корування V4.32. Вимоги до якості корування лісоматеріалів згідно зі стандартами V3.33. Правила укладання деревини у штабелі та стоси B2.34. Правила пожежної безпеки	B2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації A2.У6. Перевіряти наявність і придатність засобів індивідуального захисту V4.У1. Корувати лісоматеріали ручним способом V3.У4. Укладати деревину в штабелі та стоси з дотриманням вимог охорони праці та пожежної безпеки A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці	A2.К1. Взаємодіяти з колегами, керівниками з питань професійної діяльності	A1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт
		Предмети та засоби праці Сокира лісорубна, сокира сучкорубна, колун, кувалда, клин, ручна пила, пили з механічним і електричним приводом, механічний та гідравлічний колунуни			
Г. Викошування бур'янів та кущової рослинності	Г1. Здатність скошувати траву, бур'яни та кущі	A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт A1.32. Карта технологічного процесу розробки лісосіки A1.33. Склад і зміст основних	A1.У1. Виставляти попереджуючі та заборонні знаки B2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації	A1.К2. Взаємодіяти в колективі	A1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>підготовчих робіт лісоруба</p> <p>Б2.31. Правила технічної експлуатації моторних інструментів</p> <p>А2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними</p> <p>Б2.32. Профілактичні огляди, види ремонтів моторних інструментів</p> <p>Б2.33. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення</p> <p>Г1.31. Правила експлуатації кущорізів</p> <p>Г1.32. Правила викошування бур'янів та вирубування чагарнику</p> <p>Б2.35. Властивості паливо-мастильних матеріалів</p> <p>Б2.36. Правила поводження з паливно-мастильними матеріалами</p>	<p>Б2.У2. Виконувати сезонне обслуговування, поточний ремонт інструментів</p> <p>Б2.У3. Заточувати різальні ланцюги, перевіряти кабелі електромоторних інструментів</p> <p>Г1.У1. Перевіряти справність кущоріза</p> <p>Г1.У2. Заправляти кущоріз і готувати його до роботи</p> <p>Г1.У3. Викосувати траву та бур'яни косою</p> <p>Г1.У4. Вирубувати чагарники й кущі ручним інструментом</p> <p>Г1.У5. Вирізати чагарники й кущі кущорізом</p> <p>А3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики</p> <p>А3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників</p> <p>А1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>		робіт
	Г2. Здатність очищувати лісосіку, утилізувати порубкові залишки	<p>А1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>А1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба</p> <p>А2.35. Правила обрубання гілля і очищення робочого</p>	<p>А1.У1. Виставляти попереджуючі та заборонні знаки</p> <p>Г2.У1. Прибирати відходи в процесі поділу круглого лісу, пеньків, шпалопиляння тощо</p> <p>Г2.У2. Збирати та складати зрізане гілля, підріст і підлісок в</p>	А3.К1. Чітко доносити інформацію про виконані роботи безпосередньому керівництву	А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>місця після заготівлі деревини</p> <p>Г2.31. Способи прибирання відходів при поділі круглого лісу</p> <p>Г2.32. Правила збирання, зберігання й транспортування порубкових залишків</p> <p>Г2.33. Способи утилізації відходів лісосічних робіт</p> <p>Б2.34. Правила пожежної безпеки</p>	<p>купи і вали</p> <p>Г2.У3. Зв'язувати, навантажувати й транспортувати порубкові залишки у відведені місця</p> <p>Г2.У4. Окопувати порубкові залишки</p> <p>Г2.У5. Складати в купи пеньки після корчування</p> <p>Г2.У6. Утилізувати та спалювати порубкові рештки з дотриманням норм і правил пожежної та екологічної безпеки</p> <p>А3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики</p> <p>А3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників</p> <p>А1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>		<p>Б1.В1. Нести власну відповідальність за свої дії</p>
		<p>Предмети та засоби праці Бензопила, кушоріз, сокира, ручна пила, коса, паливно-мастильні матеріали, лопата, дробарка, сірники</p>			
<p>Д. Розкрязування та розпилювання деревини</p>	<p>Д1. Здатність виконувати поперечне розпилювання деревини на круглопильних верстатах</p>	<p>А1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>А1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба</p> <p>Д1.31. Будова та принцип дії круглопильних верстатів для поперечного розпилювання</p>	<p>Б2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації</p> <p>Д1.У1. Розмічати довгомірні сортименти на заготовки відповідно до стандартів</p> <p>Д1.У2. Проводити поперечне</p>	<p>А3.К1. Чітко доносити інформацію про виконані роботи безпосередньому керівництву</p>	<p>А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт</p> <p>Б1.В1. Нести</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>довгоття</p> <p>Д1.32. Схеми розпилювання довгоття, номінальні розміри та припуски</p> <p>Д1.33. Правила безпечної експлуатації верстатів, порядок заміни пилок</p> <p>Д1.34. Вимоги щодо контролювання якості розпилювання</p> <p>Б2.34. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення</p>	<p>розпилювання деревини на круглопилних верстатах на задані сортименти</p> <p>Д1.У3. Контролювати якість розпилювання</p> <p>Д1.У4. Стежити за справністю верстата, замінювати пилки</p> <p>А3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики</p> <p>А3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників</p> <p>А1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>		<p>власну відповідальність за свої дії</p>
	<p>Д2. Здатність проводити розкрязування та розпилювання хлестів і колод</p>	<p>А1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>А1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба</p> <p>Б2.31. Правила технічної експлуатації моторних інструментів</p> <p>Б2.32. Профілактичні огляди, види ремонтів моторних інструментів</p> <p>Б2.33. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення</p> <p>В1.32. Основні породи деревини, їх властивості</p>	<p>А1.У1. Виставляти попереджувачі та заборонні знаки</p> <p>Б2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації</p> <p>Б1.У1. Проводити підготовку до роботи, заправку бензопили</p> <p>Б2.У2. Виконувати сезонне обслуговування, поточний ремонт інструментів</p> <p>Б2.У3. Заточувати різальні ланцюги, перевіряти кабелі електромоторних інструментів</p> <p>Д2.У1. Розмічати хлести й колоди згідно зі стандартами</p>	<p>А2.К1. Взаємодіяти з колегами, керівниками з питань професійної діяльності</p>	<p>А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт</p> <p>Б1.В1. Нести власну відповідальність за свої дії</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		В2.31. Стандарти та технічні умови на лісоматеріали Д2.31. Вади деревини В3.32. Види вимірювальних інструментів і правила користування ними Д2.32. Способи раціонального поділу хлестів і колод на сортименти	Д2.У2. Розкрязувати хлести й колоди на круглі сортименти бензомоторними та електромоторними пилками Д2.У3. Розпилювати осмол, пеньки та відходи лісозаготівель бензомоторними та електромоторними пилками Д2.У4. Сортувати лісоматеріали по сортиментах А1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці		
Предмети та засоби праці Бензопила, електропила, вимірювальні інструменти, круглопилі верстати					
Е. Виконання робіт на висоті з гідропідйомника «у дві особи»	Е1. Здатність обрізати гілки дерев на висоті, в охоронній зоні наближення до ліній електропередачі	А1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт Б2.31. Правила технічної експлуатації моторних інструментів Б2.32. Профілактичні огляди, види ремонтів моторних інструментів Б2.33. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення Б1.33. Правила обрізування гілля, верхів'їв звалених дерев Е1.31. Правила безпечного	А1.У1. Виставляти попереджуючі та заборонні знаки Б2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації Б1.У1. Проводити підготовку до роботи, заправку бензопили Е1.У1. Обрізати гілки дерев на висоті понад 1,3 м над рівнем землі з гідропідйомника Е1.У2. Дотримуватись вимог з охорони праці при виконанні робіт на висоті з гідропідйомника	А1.К2. Взаємодіяти в колективі Е1.К1. Злагоджено виконувати робочі завдання в складі бригади	А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт Е1.В1. Вживати екстрених заходів у нестандартних і аварійних ситуаціях

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		виконання робіт на висоті з гідропідйомника			
	Е2. Здатність взаємодіяти з другою особою, яка забезпечує дотримання вимог охорони праці	А1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт А1.34. Вимоги до організації праці на робочому місці Е1.31. Правила безпечного виконання робіт на висоті з гідропідйомника	Е2.У1. Подавати команди другій особі, яка знаходиться в корзині гідропідйомника, про виконання допоміжних дій (підтримання великих гілок, які зрізаються, спрямування їх падіння убік від проводів) Е1.У2. Дотримуватись вимог з охорони праці при виконанні робіт на висоті з гідропідйомника А3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики А3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників	Е1.К1. Злагоджено виконувати робочі операції в складі бригади Е2.К1. Керувати діями другої особи, яка знаходиться в корзині гідропідйомника	А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт Е1.В1. Вживати екстрених заходів у нестандартних і аварійних ситуаціях
		Предмети та засоби праці Бензопила, засоби індивідуального захисту, гідропідйомник			
Є. Звалювання дерев	Є1. Здатність перевіряти устаткування та інструменти перед початком робіт	А1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт А1.33. Склад і зміст основних підготовчих робіт лісоруба А2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними Б2.31. Правила технічної експлуатації моторних	Б2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації Б2.У2. Виконувати сезонне обслуговування, поточний ремонт інструментів Б2.У3. Заточувати різальні ланцюги, перевіряти кабелі електромоторних інструментів	А1.К2. Взаємодіяти в колективі	А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>інструментів</p> <p>Б2.32. Профілактичні огляди, види ремонтів моторних інструментів</p> <p>Б2.33. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення</p> <p>Б2.36. Правила поведження з паливно-мастильними матеріалами</p> <p>Є1.31. Правила заточування та регулювання натягнення ланцюгів пилки</p> <p>Є1.32. Перевірка роботи двигуна бензопили на холостому ходу</p> <p>Є1.33. Схеми та правила організації механізованої розробки лісосік</p>	<p>Є1.У1. Перевіряти справність бензопили, електропили</p> <p>Б1.У1. Проводити підготовку до роботи, заправку бензопили, кущоріза</p> <p>А2.У1. Підготовлювати робоче місце навколо дерева перед звалюванням</p> <p>А1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>		
	<p>Є2. Здатність звалювати дерева за допомогою спеціального спорядження, спеціальної техніки та інструментів</p>	<p>А1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>А1.32. Карта технологічного процесу розробки лісосіки</p> <p>Є2.31. Безпечні та раціональні способи виконання лісосічних робіт</p> <p>Є2.32. Принцип роботи звалювального гідроклина</p> <p>Є2.33. Засоби для звалювання</p>	<p>Б2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації</p> <p>Б2.У2. Виконувати сезонне обслуговування, поточний ремонт інструментів</p> <p>Б2.У3. Заточувати різальні ланцюги, перевіряти кабелі електромоторних інструментів</p> <p>А2.У5. Приземляти небезпечні</p>	<p>А1.К2. Взаємодіяти в колективі</p>	<p>А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт</p> <p>Б1.В1. Нести власну відповідальність за свої дії</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		дерев Є2.34. Визначення розмірів і кута підпилку, недопилку Є2.35. Визначення напрямку падіння дерева Є2.36. Прийоми звалювання дерев на рівнинній місцевості та на схилах Є2.37. Види рубок, їх призначення Є2.38. Технологія безпечного виконання лісосічних робіт Є2.39. Особливості та правила зняття завислих дерев Є2.310. Послідовність ліквідації захаращеності лісосіки Б2.33. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення	дерева, завислі на деревах верхівіття та гілки А2.У4. Прибирати підлісок та ліквідувати захаращеність лісосіки Є2.У1. Виконувати звалювання небезпечних дерев Є2.У2. Правильно виконувати підпилок, недопилок Є2.У3. Направляти падіння дерева в заданому напрямку Є2.У4. Звалювати дерево за допомогою клина, гідроклина, звалювальної вилки (лопатки) Є2.У5. Виконувати кутовий та прямокутний підріз дерева за допомогою бензопили, електропили Є2.У6. Виконувати ваління дерев на схилах А2.У6. Перевіряти наявність і придатність засобів індивідуального захисту А3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики А3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні дії щодо небезпечних чинників А1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці		

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Є3. Здатність проводити технічне обслуговування і поточний ремонт обладнання та інструментів	<p>A1.31. Інструкція з охорони праці з безпечного виконання лісосічних робіт</p> <p>A2.32. Види ручних інструментів, правила користування ними</p> <p>B2.31. Правила технічної експлуатації моторних інструментів</p> <p>B2.32. Профілактичні огляди, види ремонтів моторних інструментів</p> <p>B2.33. Основні несправності в процесі експлуатації і способи їх усунення</p> <p>Є1.31. Правила заточування та регулювання натягнення ланцюгів пилки</p> <p>Є3.31. Керівництва з експлуатації бензомоторних інструментів</p> <p>Є3.32. Порядок перевірки механізмів зупинки та керування пилянням, заміни несправних вузлів і деталей</p>	<p>Є3.У1. Підготовлювати бензо-та електропили до роботи</p> <p>B2.У1. Виконувати щоденне технічне обслуговування інструментів в процесі експлуатації</p> <p>B2.У2. Виконувати сезонне обслуговування, поточний ремонт інструментів</p> <p>B2.У3. Заточувати різальні ланцюги, перевіряти кабелі електромоторних інструментів</p> <p>Є3.У2. Виконувати поточний ремонт і технічне обслуговування пили та звалювального гідроклина</p> <p>Є3.У3. Заточувати ріжучі зубці, замінити пильні ланцюги</p> <p>Є3.У4. Регулювати натягнення пильних ланцюгів</p> <p>Є3.У5. Очищувати, змащувати і заправляти пили</p> <p>Є3.У6. Готувати пили до консервації та зберігання</p> <p>A1.У3. Дотримуватись вимог з охорони праці</p>	<p>A3.К1. Чітко доносити інформацію про виконані роботи безпосередньому керівництву</p>	<p>A1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт</p>
		<p>Предмети та засоби праці Бензопила, електропила, гідроклин (гідродомкрат), бандаж, звалювальна лопатка або вилка, канат, поліспаст, драбина, переносні та тракторні лебідки</p>			
Ж. Охорона	Ж1. Здатність	Ж1.31. Правила охорони праці	Ж1.У1. Дотримуватись правил	A1.К2. Взаємодіяти в	A1.В1. Виконувати

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
праці, пожежна та екологічна безпека, надання домедичної допомоги при виконанні робіт	виконувати трудові функції лісоруба, вальника лісу з дотриманням вимог охорони праці, пожежної та екологічної безпеки	для працівників лісового господарства та лісової промисловості Ж1.32. Правила пожежної безпеки в лісах України Ж1.33. Санітарні правила в лісах України Ж1.34. Порядок організації охорони і захисту лісів Ж1.35. Правила транспортування, зберігання та використання паливно-мастильних матеріалів Ж1.36. Правила експлуатації вогнегасників та інших засобів пожежогасіння Ж1.37. Порядок дій лісорубів, вальників лісу в нестандартних ситуаціях	безпеки при використанні ручного, моторного та електроінструменту Ж1.У2. Дотримуватись правил безпеки при звалюванні небезпечних дерев і дерев на схилах Ж1.У3. Користуватися (в разі необхідності) засобами попередження й усунення природних і непередбачуваних негативних явищ (пожежі, аварії тощо) Ж1.У4. Переносити, змішувати паливні суміші, заправляти інструменти з дотриманням заходів безпеки Ж1.У5. Дотримуватись правил безпеки при виконанні робіт на висоті Ж1.У6. Дотримуватись правил електробезпеки в зоні розташування ліній електропередачі Ж1.У7. Вживати заходів щодо збереження навколишнього природного середовища А3.У2. Виявляти небезпеки та оцінювати професійні ризики А3.У3. Ідентифікувати небезпечні події та застосовувати відповідні	колективі А3.К1. Чітко доносити інформацію про виконані роботи безпосередньому керівництву	робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
			дії щодо небезпечних чинників		
	Ж2. Здатність надавати домедичну допомогу (за потреби)	Ж2.31. Порядки надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах Ж2.32. Порядок використання засобів домедичної допомоги та підручних засобів Ж2.33. Порядок користування службовими засобами зв'язку Ж2.34. Порядок транспортування потерпілих із місця аварій, нещасних випадків Ж2.35. Правила, прийоми та засоби транспортування потерпілих	Ж2.У1. Надавати домедичну допомогу особам при невідкладних станах Ж2.У2. Виконувати першочергові невідкладні заходи у випадках виробничого травматизму Ж2.У3. Звільняти потерпілого від дії небезпечних чинників Ж2.У4. Використовувати засоби домедичної допомоги	А3.К1. Чітко доносити інформацію про виконані роботи безпосередньому керівництву А1.К2. Взаємодіяти в колективі	А1.В1. Виконувати робочі завдання під безпосереднім керівництвом бригадира, майстра лісу, керівника робіт Д1.В1. Вживати екстрених заходів у нестандартних і аварійних ситуаціях
	Предмети та засоби праці Засоби індивідуального захисту, вогнегасники та інші засоби пожежогасіння, бинти, джгути, перев'язувальний пакет, аптечка, ноші, шини для іммобілізації переломів				

V. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями

<i>Трудова функція (умовне позначення)</i>	<i>Загальна назва професійної(их) кваліфікації(ій)</i>				
	<i>«Лісоруб»</i>				<i>«Вальник лісу»</i>
	<i>2-го розряду</i>	<i>3-го розряду</i>	<i>4-го розряду</i>	<i>5-го розряду</i>	<i>6-го розряду</i>
	<i>повна</i>	<i>повна</i>	<i>повна</i>	<i>повна</i>	<i>повна</i>
<i>А</i>	A1-A3	A1-A3	A1-A3	A1-A3	A1-A3
<i>Б</i>	-	Б1-Б2	Б1-Б2	Б1-Б2	Б1-Б2
<i>В</i>	В1, В3	В2-В4	-	-	-
<i>Г</i>	Г1-Г2	Г1-Г2	Г1	-	-
<i>Д</i>	-	-	Д1	Д2	Д2
<i>Е</i>	-	-	Е2	Е1-Е2	Е1-Е2
<i>Є</i>	-	-	-	-	Є1-Є3
<i>Ж</i>	Ж1-Ж2	Ж1-Ж2	Ж1-Ж2	Ж1-Ж2	Ж1-Ж2

VI. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Галузева рада при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» з розробки професійних стандартів та професійних кваліфікацій у залізничній галузі та акціонерне товариство «Українська залізниця», за сприянням Державного агентства лісових ресурсів України.

Склад робочої групи

Демидчук Віталій Іванович - заступник начальника служби колії регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Гадомський Олександр Іванович - майстер лісу дільниці III групи виробничого підрозділу Жмеринська дистанція захисних лісонасаджень регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Давидчик Сніжана Юріївна - провідний інженер відділу підготовки та підвищення кваліфікації кадрів служби кадрової та соціальної політики регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Лукашова Тетяна Володимирівна - інженер з організації та нормування праці I категорії виробничого підрозділу Жмеринська дистанція захисних лісонасаджень регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Никитюк Павло Андрійович - заступник начальника Відділу економіки Державного агентства лісових ресурсів України;

Овчаров Андрій Анатолійович - заступник начальника виробничого підрозділу Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Отрюх Людмила Федорівна - провідний інженер з організації та нормування праці відділу соціально-економічної роботи та правового захисту Дорожньої профспілкової організації Південно-Західна залізниця;

Прядко Ірина Сергіївна - головний спеціаліст Відділу економіки Державного агентства лісових ресурсів України;

Степаненко Людмила Петрівна - викладач лісогосподарських дисциплін, кандидат сільськогосподарських наук, спеціаліст вищої категорії Боярського фахового коледжу Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Тасаж Роман Михайлович - викладач лісогосподарських дисциплін, спеціаліст вищої категорії Боярського фахового коледжу Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Тетерук Лариса Борисівна - заступник начальника структурного підрозділу «Харківський центр професійної освіти» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Юр'єва Сніжана Анатоліївна - інженер I категорії з охорони праці виробничого підрозділу Жмеринська дистанція захисних лісонасаджень регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Яценко Юрій Степанович - завідувач навчальної лабораторії Малинського фахового коледжу, викладач-методист, заслужений працівник освіти України.

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Наказ Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» від «05» грудня 2023 р. № 8-ГР

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проекту професійного стандарту

Висновок Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні від 30.11.2023 (лист від 04.12.2023 № 23-2-514) про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту за групою професій «Лісоруб; Вальник лісу» вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373, зі змінами.

VII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру

«_____» _____ 2023 р.

VIII. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту - 2028 рік

**СПІЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ОРГАН
СТОРОНИ РОБОТОДАВЦІВ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**
01030, м. Київ, вул. Михайла Коцюбинського, 1
тел.: +380 44 251-70-10, e-mail: fru@fru.org.ua

«30» листопада 2023 р.

ВИСНОВОК
до проєкту професійного стандарту
«Лісоруб; Вальник лісу»

Галузевою радою при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» з розробки професійних стандартів та професійних кваліфікацій у залізничній галузі 27 листопада 2023 року подано проєкт професійного стандарту «Лісоруб; Вальник лісу» з метою отримання висновку Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, необхідного для затвердження професійного стандарту.

До проєкту професійного стандарту додано довідку про результати публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту із зазначенням поданих пропозицій і зауважень та відомостей щодо їх урахування та пояснювальну записку про результати роботи з підготовки проєкту професійного стандарту та його обговорення, що містить інформацію щодо проведеного аналізу професійної діяльності та складу робочої групи із зазначенням найменувань організацій і посад учасників робочої групи, проведеного аналізу професійної діяльності, а також форм опитування, кількості та напрямку діяльності опитаних експертів.

За результатами проведеної перевірки встановлено, що під час підготовки проєкту професійного стандарту «Лісоруб; Вальник лісу» дотримано вимоги Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 373.

**Керівник Секретаріату Спільного
представницького органу сторони
роботодавців на національному рівні**

Р. Іллічов

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ «ГАЛУЗЕВЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
«ФЕДЕРАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ УКРАЇНИ»

вул. Єжи Гедройця (Тверська), 5, м. Київ-150, МСП 03680, код ЄДРПОУ 36304749, тел. 465-10-60,
факс 465-10-61, fzu@uz.gov.ua

НАКАЗ
м. Київ

05.12.2023

№ 8-ГР

Про затвердження професійного
стандарту «Лісоруб; Вальник лісу»

Відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

Затвердити професійний стандарт «Лісоруб; Вальник лісу», розроблений Галузевою радою при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» з розробки професійних стандартів і професійних кваліфікацій у залізничній галузі за участю представників акціонерного товариства «Українська залізниця», на підставі висновку від 30.11.2023, направленою листом від 04.12.2023 № 23-2-514 Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні та протокольного рішення від 30.11.2023 № 33 засідання Галузевої ради при ОРГОПЗТ «Федерація залізничників України» щодо затвердження професійного стандарту «Лісоруб; Вальник лісу».

Виконавчий директор
ОР «ГОПЗТ «Федерація
залізничників України»

Юрій ТЕРЕЩЕНКО